

Prins Bernhard ontvangt Canadees echtpaar Monteith op paleis Soestdijk

Hartelijk weerzien na 55 jaar

(Door Gerrit Schinkel)

IJSSELMUIDEN - Toen Donald (77) en Dorothea Monteith uit het Canadese Wallace town enkele maanden geleden besloten om deel te nemen aan de laatste georganiseerde herdenkingstocht naar Nederland, dienden zij een verzoek bij de Nederlandse ambassade in om tijdens hun verblijf prins Bernhard even persoonlijk de hand te mogen schudden. Tot hun eigen verrassing werd het verzoek gehonoreerd.

Dinsdagmiddag was het grote moment daar. Op paleis Soestdijk werden ze hartelijk door de prins ontvangen. De ontmoeting duurde ruim een half uur en het was opmerkelijk hoe duidelijk prins Bernhard en Donald Monteith hun eerste ontmoeting nog voor geest konden halen. Dat was even na de bevrijding in mei 1945 toen prins Bernhard zich bij Utrecht intensief onderhield met de toen 22-jarige Canadees. Even daarvoor had de radioverbinding militair kunnen doorseniden dat de oorlog in Nederland afgelopen was: 'The war is over'. Prins Bernhard stond toen juist op het punt om met het vliegtuig te vertrekken. Het historische moment had de prins nooit vergeten, vandaar dat hij na 55 jaar zijn oude vriend graag uitnodigde op Soestdijk.

Vooraf had het echtpaar Monteith bij hun gastgezin, de familie Van der Steege in Mastenbroek, geoefend voor de begroeting van de Prins. Zonder accent konden ze zeggen 'goedenmiddag excellentie'. Daar kwamen ze niet aan toe, want de prins kwam meteen met uitgestoken hand op hen toelopen en sprak hen in het Engels aan. Bij het bezoek werd het echtpaar overigens vergezeld door Willy Roetman en Jacomien van Dijk, beiden actieve leden van de werkgroep IJsselmuident die de oorlogsveteranen begeleiden in Nederland.

Oude kennis

Weer terug in Mastenbroek zijn Donald en Dorothea vol lof over de ontvangst die ze ten deel viel op paleis Soestdijk. 'Waar het gesprek over ging?',

vraagt de Canadees. 'Eerst even over de woelige dagen in mei 1945, maar daarna over alledaagse dingen. Over de gezondheidstoestand van de prins bijvoorbeeld, die na een behoorlijk dip weer heel goed is.' Prins Bernhard ontving de Canadezen in zijn 'Afrika-kamer', waar veel jachttrofeeën en jachtwapens aan de wanden pronken. 'Het was net of we op bezoek waren bij een oude kennis', zegt Donald vrolijk. 'Het half uurtje vloog voorbij.' Een mooie ervaring rijker ging het gezelschap in de loop van de middag weer terug naar IJsselmuident. Ook had het echtpaar nog bloemen meegenomen voor prinses Juliana, die helaas niet bij het onderhoud aanwezig kon zijn.

Oorlogsvrijwilliger

Donald heeft nooit veel over zijn oorlogservaringen willen vertellen maar weer terug in Nederland, het land waar veel herinneringen liggen, komen de verhalen los. Donald Monteith werd op 6 september 1923 geboren in St. Thomas, in de provincie Ontario. Tijdens zijn schooljaren werd er in Canada veel gesproken over de toestand in Europa en toen hij als bijna 17-jarige in het bioscoopjournaal zag hoe de Duitsers in het najaar van 1939 huishielden in Polen, stond zijn besluit vast: Monteith werd oorlogsvrijwilliger.

Er was een groot struikelblok, hij was te jong om zich als oorlogsvrijwilliger aan te mogen melden. Bovendien reageerden zijn ouders furieus op zijn plan. Monteith zette door en veranderde de datum op zijn ge-

boortebewijs van 1923 in 1920 en kon toen wel bij de opleiding terecht, door zijn forse postuur merkte niemand de valsing op.

Italië

Meer dan een jaar werd Donald in Canada getraind en in 1941 zette hij voet aan wal in Engeland. Daar ontving hij zijn eerste onderscheiding, later nog door zes anderen gevolgd, voor zijn aandeel in de luchtverdediging van Engeland. Als verbindingsman zat hij in de voorste linies en dat is de gehele verdere oorlog ook zo gebleven.

In 1943 landde de Monteith in Zuid-Italië. Nog geen 20 jaar oud werd de Canadees geconfronteerd met een van de hevigste veldslagen uit de Tweede Wereldoorlog. De strijd om het klooster op de berg Monte Casino in Italië was hevig en kostte aan beide kanten veel doden. Hier verloor Donald ook een van zijn beste vrienden. Hij zelf liep zelfs geen schrammetje op en toch was hij als radioman steeds in de voorste linies. Wanneer op 6 juni 1944, D-day, de geallieerden landen op stranden van Normandië, verblijft Donald nog steeds in Italië. Maar spoedig worden de Canadezen samengevoegd tot één leger en begint de opmars die pas in mei 1944 in Groningen eindigt.

Vervagen

Hoewel de herinneringen langzaam vervagen, zal de Canadees zijn ervaringen in Europa nimmer vergeten. Vooral de vele kameraden die tijdens de oorlog sneuvelden, staan hem nog op net netvlies gegrift. Het bele-

• Prins Bernhard ontving dinsdagmiddag Donald en Dorothea Monteith op paleis Soestdijk. De prins en de Canadese oorlogsveteraan hadden onmiddellijk na de bevrijding van Nederland in mei 1945 ook een ontmoeting. 'De ontvangst was bijzonder hartelijk. Het was net of ik bij een oude kennis op bezoek was', vertelt de inmiddels 77-jarige oudstrijder vrolijk.

Foto Freddy Schinkel

ven van de dodenherdenking in Nederland treft hem dan ook diep. Wanneer Donald en zijn vrouw aan de graven staan, is er plotseling weer een directe confrontatie met al het leed. Ook in Canada beleeft de oor-

logsveteraan de herdenking intensief. Het planten van de speciale vlaggetjes met daarop een klaproos als symbool van herdenking van de doden van de Eerste Wereldoorlog is voor Donald en ook voor zijn vrouw ie-

der jaar een belangrijke gebeurtenis. Iedere 11e november - de herdenking van de wapenstilstand van de Eerste Wereldoorlog - is in Canada de dag waarop de oorlogsslachtoffers herdacht worden.

'Ik verwacht niet dat mijn vrouw en ik nog een keer terug komen naar Holland ter gedachtenis van de bevrijding', zegt de Donald Monteith met teleurstelling in zijn stem. 'Maar deze ervaring zullen

mijn vrouw en ik nooit meer vergeten. Vooral het gastvrije onthaal is onvergetelijk. Heel veel hartelijkheid en dankbaarheid zelfs meer dan een halve eeuw na de tweede wereldoorlog.

remember names. Don also recalled seeing starving children in Holland, but played a small part in helping to solve the problem. Since the war was almost over, the Canadian Army made a truce with the Germans to allow vehicles carrying one person only to bring in food. Later, arrangements were also made to drop bread by air.

Don & The Prince

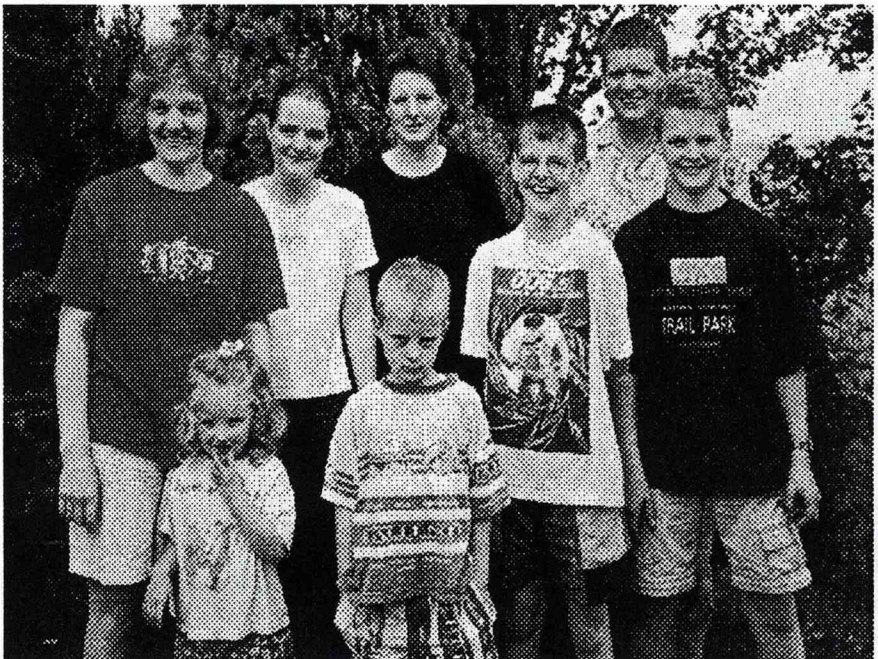
We thought you might be interested to learn a little about the recent journey of Dot & Don Monteith to Holland. Don, a veteran, was invited back to commemorate the liberation of Holland and to celebrate VE Day after 55 years.

Don joined the 5th Canadian (Armoured) Division as a very young man. In fact, he was really under age, barely 16, when he enlisted.

Like many veterans, Don's memories of those days are painful. In the beginning, he knew everyone in his Division, but as one after another was killed, he no longer wanted to

This year's journey, 55 years later, was a much happier one. Dot and Don arrived in Amsterdam on April 21st. The next week was spent cruising the Rhine on the Princess Juliana, making daily stops in German towns and cities along the way. They landed at Arnhem, in Holland. From there their trip was organized by the "Welcome Again Veterans' Committee". Between 6000 – 8000 Canadian veterans traveled to Holland for this event.

The Monteiths were welcomed with open arms by the people of Holland. They were hosted by the Van der Steeges family in Genemudin. The Van der Steeges, pictured here, are dairy farmers with 100 milking cows – and six children, aged 3 to 16

Newspaper Kampen - Isselmuiden - from
(2 Towns in Holland) Holland.

Headlines May 5th 2000 - Friday.

Prince Bernhard receive Canadian couple
Monteith at Palace Soestdijk.

Headlines

Hearty reunion after 55 years.

Written by Gerrit Schinkel.

Isselmuiden - When Donald (77) and Dorothy Monteith from Canada Wallaceport several months ago decided to take a part on the last originated memorial trip to Holland they did request by the Dutch ambassador during their stay in Holland, personalit meet Prince Bernhard. They was suprised to have an audience with him.

They meet on a Tuesday afternoon at the palace and they talk for 1/2 hour. The first meeting was in May 1945, Prince Bernhard was in Utrecht. Prince Bernhard show his Africa room where he has his trophy

Don Monteith was to young to go to war so he changed his birth date from 1923 to 1920.

Don received 7 medals for his courage in the air defence in England, date 1941.

Under the photo reads:

Prince Bernhard received Tuesday afternoon Dorothy and Don Monteith at The Palace Soestdijk. The Prince and the Canadian meet just after the war ended.